

Název bodu jednání:

Pakt starostů a primátorů pro klima a energii – podmínky vstupu, usnesení zastupitelstva obce

Předkládá: Rada města
Zpracoval: Mgr. Radka Škubalová
Projednáno: v RM dne 23.08.2021

Text usnesení RM: R.usn.č. 0807/2021 39

1) bere na vědomí
informace k Paktu starostů a primátorů pro klima a energii – podmínky vstupu.
R.usn.č.0808/2021 40

2) nedoporučuje
ZM souhlasit se vstupem do Paktu starostů a primátorů pro klima a energii prostřednictvím Dobrovolného svazku obcí ORP Příbram.

R.usn.č.0809/2021 41
3) ukládá
OVV zařadit tento materiál do programu jednání Zastupitelstva města Příbram dne 13.09.2021.

Napsal: Mgr. Radka Škubalová**Návrhy na usnesení:**

ZM neschvaluje

vstup do Paktu starostů a primátorů pro klima a energii prostřednictvím Dobrovolného svazku obcí ORP Příbram.

Důvodová zpráva:

Pakt starostů a primátorů pro klima a energii je dobrovolná iniciativa měst a obcí, které se zavazují na svém území snížit emise CO₂ do roku 2030 alespoň o 40 % a současně zvýšit svou odolnost vůči negativním dopadům změny klimatu. Iniciativa byla Evropskou komisí spuštěna již v roce 2008 a dle aktuálních informací se v rámci České republiky k Paktu připojily dvě desítky signatářů z řad měst a obcí.

Přistoupením k Paktu obci vzniká **povinnost zpracovat do dvou let tzv. Akční plán** pro udržitelnou energii a klima, který obsahuje:

- výchozí emisní bilanci skleníkových plynů a plány konkrétních činností a opatření na její snížení, včetně dlouhodobé vize do roku 2030;
- analýzu zranitelnosti obce vůči negativním dopadům změny klimatu a návrh konkrétních činností a opatření na zvýšení její odolnosti.

Přistoupením k Paktu se signatář (obec) **dobrovolně zavazuje** ke:

- snížení emisí CO₂ nejméně o 40 % do roku 2030;
- zvýšení odolnosti vůči dopadům změny klimatu.

Výše uvedených cílů je dosahováno prostřednictvím:

- úspor energií, zvyšováním energetické účinnosti a využíváním energie z obnovitelných zdrojů, zejména v oblasti budov a veřejné dopravy;
- vhodných adaptačních opatření.

Valná hromada Dobrovolného svazku obcí ORP Příbram schválila usnesením č. 08/01/2021 přistoupení svazku k iniciativě Paktu starostů a primátorů a pověřila tajemníka svazku k registraci na webu Paktu a dalšími úkony spojenými s přístupem. Při registraci svazku bylo však zjištěno, že všechny obce, které budou chtít čerpat výhodu členství v tomto paktu, musí **doložit usnesení ZM, kdy souhlasí se vstupem do Paktu starostů a primátorů.**

Situace v rámci města Příbram:

Výše uvedené problematika je podchycena pracovní náplní již dříve zřízených a aktuálně obnovovaných dvou pracovních pozic, a to energetického manažera a manažera pro implementaci programu zlepšování kvality ovzduší.

Tématu udržitelné energie a klimatu se přeneseně v rámci své pracovní náplně věnuje nově přijímaný pracovník na pozici energetický manažer (OSM), který by měl koordinovat zavedení a realizaci energetického managementu, což je současně jedna z možností, jak splnit podmínky dané zák. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

V rámci zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí CO₂ a jiných skleníkových plynů město připravilo žádost o dotaci z výzvy Národního programu životního prostředí na obnovu finančního pokrytí pozice projektového manažera v rámci OŘPD. Příslušný pracovník se bude zabývat aktualizací již vytvořeného akčního plánu zlepšování kvality ovzduší, čímž bude současně splněna podmínka vycházející ze zákona 201/2021 Sb., o ochraně ovzduší. Tato pozice se ze své podstaty taktéž věnuje problematice udržitelné energie.

Stanovisko OŘPD:

Podobnou problematiku, jak je výše naznačeno, bude město řešit prostřednictvím dvou pracovních pozic, které navíc mají za úkol plnit povinnosti městu stanované příslušnou legislativou.

Stanovisko OŽP:

OŽP má za to, že se jedná o vzájemně propojené až duplicitní okruhy s připravovanými a částečně již realizovanými činnostmi města (OSM – energetický manažer, OŘPD – manažer pro implementaci programu zlepšování kvality ovzduší „PZKO“). Další, v tomto případě, **dobrovolná aktivita** se nám jeví jako nadbytečná. To, jakým způsobem se město již dříve zapojilo do plnění PZKO, vypracováním, schválením a prostřednictvím vytvořené pracovní skupiny, průběžným plněním „Akčního plánu zlepšování kvality ovzduší“, je v uvedeném rozsahu v rámci ČR ojedinělou aktivitou.

Domníváme se, že bude vhodnější zaměřit se na výše uvedené a již probíhající nadstandardní aktivity města a taktéž úkoly, které vyplývají přímo ze zákona na ochranu ovzduší, resp. plněním již zmíněného PZKO apod.

Příloha:

Dokument DSO - Informace k Paktu starostů a primátorů pro klima a energii – podmínky vstupu, usnesení zastupitelstva obce

Informace k Paktu starostů a primátorů pro klima a energii – podmínky vstupu, usnesení zastupitelstva obce

Pakt starostů a primátorů pro klima a energii je dobrovolná iniciativa měst a obcí, které se zavazují na svém území snížit emise CO₂ do roku 2030 alespoň o 40 % a současně zvýšit svou odolnost vůči negativním dopadům změny klimatu. Jen v rámci EU čítá Pakt starostů přes devět tisíc signatářů od velkoměst po ty nejmenší obce.

Vedle hlavní kanceláře Paktu starostů v Bruselu existují na národní a regionální úrovni tzv. podpůrné struktury, mezi nimi od roku 2017 také Ministerstvo životního prostředí, které je národním koordinátorem Paktu starostů a primátorů pro ČR.

Těžiště aktivit signatářů Paktu spočívá ve zpracování a následné implementaci Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (Sustainable Energy and Climate Action Plan, dále také SECAP), který obce předkládají do dvou let od přistoupení k Paktu. Akční plán obsahuje výchozí analýzu území ve formě základní inventury emisí CO₂ a hodnocení zranitelnosti vůči dopadům změny klimatu. Na základě těchto analýz jsou v akčním plánu navržena konkrétní opatření pro nadcházející dva roky. Po této době obec svůj akční plán vyhodnocuje a aktualizuje.

Členství v Paktu je zcela dobrovolné, a proto není spojeno s žádnými poplatky či sankcemi. Mezi hlavní přínosy členství v Paktu patří strategický přístup k rozvoji obce dle priorit SECAP a s ním spojená racionalizace investic v oblasti energetických úspor a adaptace na změnu klimatu. S energetickými úsporami úzce souvisí úspora finančních prostředků, které lze následně využít na další rozvojové projekty obce, vhodně zvolená adaptační opatření přispívají ke kvalitě života obyvatel obce. To vše pod značkou iniciativy, která má podporu i ze strany Evropské komise, a může svým členům nabídnout, kromě metodické podpory zpracování či vyhodnocení SECAP, např. také možnost spolupráce a výměny zkušeností s dalšími zapojenými obcemi.

Zpracování SECAP dává obcím konkurenční výhodu v podobě přístupu k novým zdrojům financování. např. European City Facility nabízí podporu přípravy investičních záměrů v oblasti energetiky, které vycházejí ze SECAP. V rámci Norských fondů je podporována realizace přírodě blízkých opatření vycházejících z příslušných strategií včetně SECAP. Vedle takto specializovaných dotačních a grantových schémat však bude možné dílčí opatření SECAP nadále financovat prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí, kde i v novém programovém období budou podporovány energetické úspory a obnovitelné zdroje energie ve veřejném sektoru či adaptace na změnu klimatu. Opatření v oblasti energetiky, jmenovitě modernizace veřejné dopravy, energetická účinnost ve veřejných budovách, komunitní energetika a modernizace veřejného osvětlení, budou podporována rovněž v rámci Modernizačního fondu.

Přistoupení k Paktu obnáší formální politický závazek ve formě usnesení zastupitelstva, které pověří starostu či primátora podpisem přístupového formuláře

Do Paktu je možné vstoupit jak individuálně jako jedna obec, tak kolektivně jako sdružení sousedících obcí.

Druhá varianta je vhodná zejména pro menší obce, které mohou díky sdílenému závazku sdílet i kapacity pro tvorbu a implementaci SECAP.

Vstoupit do Paktu je možné kdykoli, do konce července 2020 však měly obce možnost získat na zpracování SECAP také finanční podporu. Tato finanční podpora se předpokládá i v následných letech. Předmětem podpory bude zpracování či aktualizace SECAP, dále pak osvětové aktivity v rámci obce a také personální kapacity, čímž se podpora snaží vyjít vstříc zejména menším obcím.

Především pro ty je určena možnost zapojit se do Paktu kolektivně jako dobrovolný svazek obcí.

Valná hromada Dobrovolného svazku obcí ORP Příbram schválila usnesením č. 08/01/2021 přistoupení svazku k iniciativě Paktu starostů a primátorů a pověřila tajemníka svazku k registraci na webu Paktu a dalšími úkony spojenými s přístupem.

Při registraci svazku bylo však zjištěno, že všechny obce, které budou chtít čerpat výhodu členství v tomto paktu, musí doložit usnesení, kdy souhlasí se vstupem do Paktu starostů a primátorů.

Jelikož svazek tímto usnesením nedisponoval, nemohl se do Paktu starostů a primátorů přihlásit do konce termínu výzvy č. 7/2020.

Vzhledem k tomu, že se předpokládá další vyhlášení výzvy, rádi bychom Vás požádali o projednání bodu na Vašem zastupitelstvu. V případě, že zastupitelstvo obce bude souhlasit se vstupem do Paktu starostů a primátorů pro klima a energii prostřednictvím DSO ORP Příbram zaslat Výpis z usnesení.

Text usnesení:

a) Zastupitelstvo obce.....souhlasí se vstupem do Paktu starostů a primátorů pro klima a energii prostřednictvím Dobrovolného svazku obcí ORP Příbram a pověřuje starostu k podpisu přístupového formuláře.

b) Obec.....pověřuje Dobrovolný svazek obcí ORP Příbram k registraci a dalším úkonům v Paktu starostů a primátorů pro klima a energii.

V Příbrami, dne 18.08.2021

Bc. Jiří Kužel v. r.
Tajemník DSO ORP Příbram